

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

De iis, qui pensionem imponere, seu reservare possunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

posita seu affirmativa longè plures, quos inter se hac ratione conciliat, ut affirmativam tenentes dicat loqui de pensione data in titulum spiritualem, seu loco beneficii.

De ijs, qui pensionem imponere seu reservare possunt.

Questio 443. An Papa imponere possit pensionem, idque sine causa?

1. **R**espondeo ad primum: certum esse, Papam posse imponere, seu reservare pensionem; cum penes ipsum bonorum omnium Ecclesiasticorum sit administratio, juxta c. 2. de prob. & Clem. 1. ut lite pend. in fine. & plenissimam habeat in beneficalibus potestatem. Castrop. de benef. d. 1. p. 11. §. 2. n. 1. Garc. p. 1. c. 5. n. 274. citato Gig. de pens. q. 6. n. 1. cum communi.

2. Respondeo ad secundum primum: Licite imponere nequit pensionem sine causa, & quidem legitima. Azor p. 2. l. 8. c. 5. q. 8. Castrop. loc. cit. n. 3. tum quia generale est, quamlibet actionem sine legitimo sine facta esse illicitam, & ut bene Azor, quod sine justa causa fit, ut minimum imprudenter, leviter & temere fit: tum quia contra rationem bona Ecclesie dispensare extra finem, ad quem fuerunt relicta, nempe pro bono Ecclesie, & in augmentum fidei & cultus divini. Castrop. cit. n. 3. & sic, cum redditus Ecclesie in pios usus erogari debeant, pensio in eum, qui bonis abundat, sine ulla rationabili causa jure conferri non potest, & esset id potius dissipare, quam dispensare bona Ecclesie. Azor loc. cit. Tenebitur proinde Papa in hoc casu impostam pensionem revocare. Castrop. cit. n. 3.

3. Respondeo ad secundum secundum: Potest nihilominus valide absque causa, vel etiam sine causa legitima imponere pensionem, & pensionarius eam licite & secure obtinere & retinere. Azor cit. q. 8. Corrad. in pr. benef. l. 5. c. 1. n. 7. Barbosa juris Ecclesie. l. 3. c. 11. n. 55. Card. de Luca in sum. de pens. n. 4. Paris. de resign. l. 6. q. 2. n. 131. Castrop. cit. n. 3. citans Sanch. in decalog. l. 7. c. 29. n. 97. Gig. de pens. q. 6. d. n. 6. & q. 10. & c. Garc. loc. cit. n. 275. citans Rebuff. de pacif. poss. n. 129. & plurimos alios contra Vasq. in opusculo de benef. c. 2. §. 3. dub. 11. d. n. 68. Lessi. de just. l. 2. c. 34. n. 204. Toller. in sum. l. 5. c. 83. n. 1. Rodriq. in sum. ro. 2. c. 21. Gamb. de off. Leg. l. 10. c. 186. & plures alios, quos refert Castrop. loc. cit. n. 2. Ratio nostræ responsionis est, quod cum dominium bonorum Ecclesiasticorum resideat penes Ecclesiam, & consequenter penes Papam tanquam illius caput & superiorem, si ea alienet, valide alienet, etsi tam ipse, quam ejus successor alienationem, si facta sine ulla justa causa, revocare possint ac debeant. Castrop. cit. n. 3. Et est, Papa bonorum illorum dominus non sit, sed solum dispensator; si tamen inter clericos ea dispensavit, valida erit talis dispensatio, etiam sine causa facta, quia quoad substantiam non est contra voluntatem Christi & Ecclesie, sed solum quoad modum; ut id confirmatur exemplo provisionis beneficiorum factæ dignis omissis dignioribus, utpote quæ illicita est, quia contra bonum commune Ecclesie, & modum ab ipsa præscriptum, valida tamen, quia non est contra substantiam, dum non contradicit substan-

tiali Ecclesie intentioni, quæ est, ut ministris dignis fiat collatio. Castrop. loc. cit. qui etiam ex hac posteriore parte rationis infert, invalidam quoque fore hanc impositionem pensionis sine causa, si impositio non pro clerico, sed pro laico imponatur, & Pontifex sit solum administrator bonorum Ecclesie.

4. Respondeo ad secundum tertium: Quod si tamen Papa reservans pensionem puravit adesse legitimam causam eam reservandi, cum tamen à parte rei causa nulla legitima adesset, utique concessio pensionis est nulla, quia est contra voluntatem Papæ. Castrop. loc. cit. n. 2. Garc. loc. cit. n. 280. Azor cit. q. 8. in fine. Paris. l. 6. q. 2. n. 77. Unde etiam, si causa expressa est, debet justificari, Garc. n. 279. juxta decis. Rotæ in Romana pension. Anno 1588.

5. Respondeo ad secundum quartum: Sed neque regulariter Papa assignat pensionem sine causa. Ventrigl. ro. 2. annot. 11. §. 1. n. 7. dicens Papam non solere reservare pensionem sine causa finali, quæ est suppeditatio alimentorum; vel impulsiva, quæ solet esse resignatio vel cessio, sive simplex, sive pro concordia. Garc. n. 278. Corrad. loc. cit. n. 2. qui etiam l. 1. c. 5. n. 177. ait, in reservationibus pensionum, quæ ex stylo Curie dicuntur de consensu, non solere Papam reservare pensionem sine alicujus causæ expressione. Et licet causam non expressisset, præsumendus nunquam tamen est, sine causa eam imposuisse. Castrop. loc. cit. n. 2. Et in dubio censendus motus causæ iusta. Garc. cit. n. 279. juxta citatam Rotæ decis.

Questio 444. Quid possit circa impositionem pensionis Archiepiscopus, Episcopus?

1. **R**espondeo primum, posse Archiepiscopos, Episcopos, aliòve locorum Ordinarios iusta de causa, puta, pro bono pacis ac litis terminandæ; pro utilitate Ecclesie, pro alimentis pauperum, imponere pensionem ipsis beneficiatorum personis, seu talem, quæ ad successorem in beneficio non transit, sed ipsius beneficiati, cui imponitur, morte extinguitur, ad quod onus est personæ beneficiarii, non ipsi beneficio impositum. Azor p. 2. l. 8. c. 6. q. 1. dicens, id de jure posse Episcopos, prout colligitur ex c. nisi essent. de prob. & hoc, nihilque aliud, velle AA. absolute aliàs tenentes, posse Episcopos, aliòve Ordinarios pensionem alicui reservare. Card. de Luca de pens. d. 40. dicens, esse receptam. Lott. l. 1. q. 35. n. 21. & 22. dicens, id posse Episcopum, dum v. g. ex potestate compromissoria inter duos super beneficio contendentes uni illorum adjudicat beneficium, & pro bono pacis jubet per eundem, quoad vixerit, alteri aliquam quantitatem persolveri absque ullo præjudicio successoris. Sic quoque ait Laym. in c. de cetero. de transact. n. 2. per transactionem litis terminandæ causæ institutam auctoritate judicis delegati, onus pensionis aut census imponi potest, non ipsi beneficio, ita ut ad successores transeat, sed parti transigenti ad certos annos, aut ad tempus vitæ. Atque Lott. loc. cit. hunc esse casum cit. c. nisi essent. & in his terminis consuluisse Anchar. conf. 279. n. 1. Decium cons. 1. 21. n. 4. Felin. in c. ad audientiam 2. de rescrip. n. 2. Verum pensionem sic constitutam ad vitam tantum beneficiati non esse pensionem nisi latè accepto hoc vocabulo, ait idem Lott. loc. cit. n. 21.

2. Re-

2. Respondeo secundò : Potest quoque Episcopus constituere pensionem super fructibus beneficii alicujus pinguioris in hoc casu, dum egente aliquâ Ecclesiâ ministro, de consensu illius Rectoris constitueret reditum annuum ex dicti beneficii fructibus excrecentibus, ut deinceps deserviret pro dote novi beneficii erecti. Lott. *loc. cit.* n. 13, juxta *c. conquerente. de clericis. non resid. & Abb. ibi n. 5.* Sic etiam ait Laym. *loc. cit.* n. 3, quandoque ita postulare necessitatem, ut ex superabundantibus redditibus unius beneficii subveniatur alteri Ecclesiâ, vel beneficio habenti insufficientes & exiguos omnino redditus, & in hoc casu non tantum posse, sed & debere Episcopum subvenire illi Ecclesiâ, assignatâ in perpetuum portione ex redditibus illius pinguioris Ecclesiâ. Idem voluisse videtur D. Tho. 2. 2. q. 100. a. 4. in fine citatus ab eodem Laym. dum ait : Si Episcopus, antequam beneficium alicui conferat, ob aliquam causam ordinaverit, aliquid subtrahendum de fructibus beneficii conferendi, & in pios usus expendendum, non est illicitum. &c. Similia habet Laym. in *c. cum clerici. de pactis. n. 2.* remittens ad seipsum *Th. mor. l. 4. tr. 2. c. 18. q. 3. n. 2.* nempe quòd auctoritate Episcopi cum Capituli consensu possit imponi beneficii pensio ad sublevandam inopiam fabricæ, aut solvenda debita Episcopatus, quin & ob rationabilem causam necessitatis quandoque non prohibeatur Episcopus, cum consensu Capituli pensionem beneficii vacantis augere, si videlicet majores nunc quàm antea proventus ex beneficio proveniant. Sed neque hunc casum spectare ad pensionem propriè & strictè dictam, dum ea non personæ alicui, sed rei, id est, novo beneficio deputatur, ait Lott. n. 25. juncto n. 26. multoque minus, ut idem Lott. *loc. cit.* n. 64. spectare ad hanc tractationem de pensionibus assignationem illam possessionum Ecclesiâ factam Rectori ex causâ inde turbato ad illius vitæ sustentationem.

3. Respondeo tertio : Nequit tamen Episcopus aut ullus alius Ordinarius constituere pensionem in ipso beneficio, seu gravare pensionem ipsum beneficium; cum cautum sit jure communi, ne beneficium cum diminutione conferatur. Azor *loc. cit.* saltem si sermo est de pensione strictè tali, seu in perpetuum, hoc est, ad vitam illius, cui reservatur, constituta, ita ut nedum presentem titularum, sed & ejus in tali beneficio successores afficiat, Azor *loc. cit.* (qui etiam ex eo, quòd pensio constituta ab Episcopo transire nequeat ad successorem beneficiati obligati eam solvere, infert, non esse eam impositam beneficio) Paris. *de consil. q. 28. n. 120.* Navar. *consil. 8. n. 9. de jurep. &c.* apud Garc. p. 1. c. 5. n. 331. Card. de Luca *de pens. d. 40. n. 5.* hisce expressis verbis : *Verum est, quòd hujusmodi pensio, quamvis hoc requisita (quæ præmiserat, n. 3. nempe justa causâ, & pro bono pacis pro lite componenda, pro utilitate Ecclesiâ, pro aliquo paupere scholarum, discretio ad mensuram & proportionem necessitatis & beneficii opulentiam, non in quanto, &c.) concurrant, reservari non potest perpetuo ad vitam pensionarii, sed solum conceditur durante vitâ vel jure provisi, ex ea ratione, quòd in potestate Ordinarii non est gravare ipsam Ecclesiâ, eique onus reale vel servitutem imponere cum continuato effectu, etiam in casu novæ provisionis; sed solum conceditur ei facultas gravandi personam provisam &c.* Unde etiam hic Cardinalis *loc. cit. d. 41. n. 14.* hanc notabilem observat & tradit differentiam inter reservationem

pensionis factam à Papa, & illam factam per Ordinarium; quòd facta per Papam, licet pensionario non tribuat jus formale in beneficio, ejusque administratione, adhuc tamen tribuat jus reale in ipsius fructibus etiam futuris pro terminis decursis per quandam hypothecam vel actionem rei profectuarum privilegiam, aded, ut inter pensionarium & titularum quadam communione species in fructibus inducitur, sive constituta sit servitus in ipsius Ecclesiâ fructibus ac bonis, sive Ecclesiâ sit plena, sive vacans; ac sive pensionarius indigeat sive non, non curatâ personâ Rectoris, &c. cum Papa habeat tanquam absolutus Dominus bonorum Ecclesiasticorum, hanc potestatem, & quantumque obstantiam à jure positivo manantem tollendi. In pensione verò impositâ per Ordinarium nulla servitus Ecclesiâ, vel ejus bonis imponi dicitur, nullumque jus reale acquiri exercibile contra successorem, vel de tempore vacationis; sed tantum dicitur inungi quadam obligatio personalis ipsi proviso, ut, quamvis invitus, hanc subventionem tanquam elemosinam distributionem præstare debeat, dictâ obligatione cum ejus persona terminatâ; aded, ut non afficiat successorem, minusque Ecclesiâ tempore vacationis, idè quæ dici non potest, quòd beneficium patitur diminutionem. Eandem sententiam tenet Lott. *loc. cit.* n. 18. & 37. dicens : potestatem hanc constituendi talem pensionem, cujus solvendi obligatio transferat quoque ad successores in eodem beneficio, majorem esse, quàm ut cadere possit in inferiorem Papâ, citans pro hac sententia Staph. *de lit. just. §. 5. maxime n. 15.* Mandos. *de signat. gra. lit. extrinsecis.* & Rotam *decis. 437. n. 3. in recent.* quòd ipsum Lott. *loc. cit.* n. 39. vel ex hoc ipso probat, quòd dum de facto talem pensionem reservat Ordinarius, petique illius confirmationem à Papa, vel talis supplicatio rejiciatur, vel ipsemet Papa, nullâ habitâ ratione præcedentis facti per Ordinarium, providet de beneficio, & pensionem reservat, ut Rebuff. *in pr. tit. de reservat. n. 17.* Idè quæ alia ratione non fiat, quàm quia Ordinarius funditus hac in re caret omni potestate, ut advertisse quoque ait Mandos. *loc. cit. §. confirmationes.* Ad quod tamen respondent avertant cum Gonz. *gl. 5. §. 5. n. 29.* id fieri in casibus, in quibus Ordinarius non potuit reservare pensionem, & iusta aliqua causâ non intercedebat; quo etiam facit, quòd tradit Ventrigl. *q. seq.* citandus, non esse hanc tam petitionem confirmationis reservationis pensionis ab Episcopo, quàm nominationem pensionis & ejus, cui ea reservatur. Eandem cum Lott. prædictis que AA. sententiam tenent Toler. *in sum. l. 5. c. 26. in fine.* Soc. *de just. & jure. l. 9. q. 7. a. 2.* Zechus *de benef. & pens. c. 11. n. 2.* apud Garc. p. 1. c. 5. n. 306. nimirum ex stylo Curia communi & consuetudine recepta esse hodie dum interdictum Episcopis, imponere pensiones. Item Laym. *loc. cit. n. 3. in fine.* dum ait : *secundum stylum Curia Romane concessum non est hodie Episcopis, ut pensiones, præsertim in perpetuum, beneficiisque imponant;* citans seipsum *Th. mor. l. 4. tr. 2. c. 13. q. 5. & c. 18. q. 3.* Verumtamen in hoc dissentiant hi AA. à Lotterio & aliis, quòd supponant & expressè dicant, ut Toler. *loc. cit.* quòd aliàs (præcendendo ab illo stylo moderno Curia Romane) jure non sit id prohibitum Episcopis. & Laym. *loc. cit. n. 2.* expressè dicens; spectato jure antiquo videretur affirmandum, posse Episcopum cum consensu Capituli ex

rationabili causa beneficium pensione in perpetuum gravare. At namque Lotterius *loc. cit. n. 33.* Rebuffum de pacis. *poss. n. 120.* pro opposita sententia sic argumentantem: quod permittitur à jure, & Romanis Pontificibus non reservatur, id posse Episcopos; rectè conellurum; si subsumptum seu sublumendum probaret, ostendendo, quod unquam jure permissum fuerit Episcopis, reservare pensiones perpetuas ad commodum alterius gravando titulares & successores in beneficio. Quin & Ledesma. *in sum. p. 2. tr. 12. conclus. 20. & 21.* apud Garc. *p. 1. c. 5. n. 306.* ait; jure positivo facultatem imponendi pensionem esse reservatam Papæ, ut constat ex usu. Unde & Lott. *n. 34.* explodit alterum assumptum Rebuffi *in pr. l. 3. de reservat. n. 28.* ubi ait, posse per Episcopum constitui pensionem clerico, quousque fuerit illi provium de beneficio; veruntamen Episcopos ob suam ruditatem & literarum incertiam ex non usu hanc facultatem amissile, cui asserto Rebuffi innixus Camillus Cautius *tr. de pens. Episc. n. 4.* inferre videtur, Episcopos posse hodieum hanc sibi facultatem resumere; cum debeant esse in Theologia vel jure graduati, adeoque melius scire debeant. quin & apud Garc. *loc. cit. n. 307.* tradat, hanc facultatem ex non usu vel alias non esse amissam saltem quoad Episcopos hodie suo jure uti scientium & volentium. De cetero num insuper positive per constitutionem Pij V. ablata sit Episcopis facultas imponendi pensionem super beneficiis per eos collatis, controvertunt AA. affirmat Paris. *de confid. q. 28. n. 120.* & quod, dum Episcopi prius, ut ipse ait, non simpliciter poterant pensiones reservare, sed adhibitis quibusdam modificationibus; ad tollendos scrupulos & difficultates sæpe natas ex dubio; an hic & nunc pensio esset bene reservata per Episcopum; an ex causa sufficiente, bonum fuerit tollere eis hanc facultatem. Econtra negat Garc. *loc. cit. n. 313.* dicens; errasse in hoc Parisiis, ed quod constitutio illa solum loquat, quando per Episcopum in collatione per eum facta pensio fuisset constituta persona sibi bene visa, & postea declaranda; quo casu esset reservatio talis simoniaca & confidentiaria; & sic intelligendam hanc constitutionem probat ex *decis. Rotæ in Melvitan. Canoniaris. 6. Martii 1595.* Sic etiam Filiuc. *in append. poss. de statu clericor. tr. 42. c. 3. n. 5.* ait; per constitutionem hanc nullam facultatem Episcopis abrogatam, quia prius licet uti poterant, sed tantum punctam impositionem pensionis ab ipsis factam sine causa, & hoc non in omni casu, sed in collatione beneficii, intelligi, ab ipsis facta.

4. Nihilominus directè contrarium, nimirum posse Episcopos absolute ex causa rationabili imponere pensiones ad vitam pensionarii, & quæ transeat ad successores, licet non cum facultate easdem transferendi, docent Caccialup. *de pens. q. 4. n. 5.* Gig. *q. 6. n. 4.* Cuchus *in institut. parvula. l. 2. tit. 8. §. ante omnia.* Cautius *de pens. Episc. apud Garc.* Sic etiam posse Episcopum absque eo, quod necesse sit recurrere ad Papam, imponere beneficium pensionem ex justa causa, v.g. pro bono pacis, ad sedandas lites, pro studio alicujus pauperis scholaris, pro alimento illius, qui renunciavit beneficio, vel ad utilitatem Ecclesie; in terminis hinc tenet Tond. *qq. benef. p. 2. c. 1. §. 4. n. 75.* additque *n. 79.* pensionem bono pacis, & ad sedandas lites impositam solum Episcopi auctoritate asficere sue-

cessores in beneficio, licet de cetero; ut inquit *n. 78.* inter pensiones alio sine impositas ab Episcopo & eas, quæ constitutæ auctoritate Papæ hæc sit notabilis differentia, quod hæc ligent successores etiam, illa non. Sic licet Tonduto directè contrarium teneat Garc. *p. 1. c. 5. n. 334.* nempe ex causa concordie, & ut à lite recedatur, non posse Episcopum imponere pensionem, quæ transeat ad successorem in beneficio, sed solum durante ad vitam onerati, argumento *c. nisi essent. de prob. ed* quod, si Papa in casu citati textus non vult tolerare, ut pensio imposita ex causa pacis & concordie transeat ad successores, ne circa proventus videatur facta aliqua sectio, clarum videatur, inferiores Papæ, quamvis non sint iudices delegati, ut in *cap. sed Ordinarii*, ut Episcopus vel Legatus, non posse ex causa concordie imponere pensionem, quæ ad successores transeat. Item ex eo, quod, cum in dicto casu concordie non agatur de jure personali, non possit obligari beneficium seu successor, utpote de cujus utilitate non agitur, citatque pro hac parte Granut. *ad simonet. de reservat. q. 62. n. 7.* & binas Rotæ *decis.* Econtra tamen *n. 339.* tradit idem Garcias, ex aliis causis rationabilibus evidentem Ecclesie utilitatem importantibus posse Episcopum pensionem imponere, quæ transeat ad successores pro vita pensionarii. Explicat quoque idem Garc. *p. 1. c. 5. à n. 296. ad 300.* decretum Pauli IV. quod adducit Mandos. *de signat. tit. de pens. & vi* cuius, ait, hodieum imponi non potest beneficium, de quo alicui per obitum provideretur, pensio sine ipsius Papæ expressa licentia: nimirum id factum solum pro dactaria, ne ministri & officiales Papæ sine expressa licentia Papæ pensiones imponant. Item *n. 302.* dicens: declarationem S. Congregat. quam adducit Granut. *de reserv. q. 62. n. 6. & 7.* concernere id solum; quod Ordinarii nequeant pensionem constituere absolute, & sine causa justa. Eandem sententiam quoad hoc, quod ex dictis causis possit ab Episcopo imponi pensio ipsi beneficio, tenet Gonz. *gl. 5. §. 5. à n. 27.* Barbof. *juris Eccl. l. 3. c. 11. n. 56.* qui etiam *n. 57.* inter justas causas numerat amorem; quo Episcopus suum ex fratre nepotem prosequitur, constituendo ei pensionem, ut commodius Theologia studere possit; ed quod id ipsum quoque respiciat utilitatem Ecclesie universalis viris literatis egentis subvenire; atque *n. 58. & 59.* causam hanc esse adeo favorabilem, ut etiam Episcopus possit contra Canones dispensare, & cum minore parte, majore parte Capituli contradicente, statueret; ut quilibet Canonicus de suis præbendis conferat alicui pauperi scholari studentem certam quantitatem singulis annis, pro quo citat Rebuff. *de privileg. scholar. privileg. 41.* Bortæum *de synod. Episc. conclus. 17. n. 1. & c.* quamvis Barbof. non dicat expresse, posse constitui pensionem ab Episcopo in ipso beneficio, multoque minus dicat: *in perpetuum*: ut omnis hoc transeat ad successores; sed omnino contrarium expresse dicat in fine *n. 57.* ex Gratian. *discip. for. c. 617. à n. 12.* quemadmodum & de aliis AA. sequentibus hanc sententiam dicit Ventrigli *to. 2. annotat. tr. §. 1. n. 8.* quod eorum intelligant; ut reservatio fiat tantum in vita onerati; & non præjudicet successor.

Questio 445. An Episcopus seu Ordinarius possit in permutatione beneficiorum inæqualium coram se facta imponere pensionem super beneficio pinguiore, solvendam commutanti accipienti beneficium tenuius, ut vel sic constituatur æqualitas, seu coæquantur fructus utriusque beneficii?

Respondeo primò: id non posse Ordinarium, ubi de hoc intervenit antecederet aliqua pactio, argumento *c. nisi essent. de prob. Garc. p. 1. c. 5. n. 344. Chok. de permut. benef. p. 3. c. 7. n. 3. & à fortiore AA. omnes, qui stant pro responsione sequente contra Navar. conf. 43. de simon. n. 4. apud Garc. loc. cit. pro cuius sententia, dum citantur Delphinus, Valent. Corrad. & c. hos expressè loquì de casu, in quo cessaret pactum partium, & in quo ex officio pensionem imponeret Episcopus, ait Garc. loc. cit. n. 347. Ratio responsionis nostræ est generalis, nempe quòd inferiores Papæ imponere nequeant pensionem, ubi intervenit aliqua de hoc conventio partium. Garc. loc. cit. n. 340. (nisi fortè quis specialem à Papa haberet facultatem recipiendi resignationes, cum impositione pensionis, ut idem Garc. n. 342.) Murga de benef. q. 3. a. 5. §. 5. n. 991. citantes Rebuffi, de pacif. poss. n. 122. alias 105. Cuch. in institut. rit. 8. §. illa quoque. Redoan. de simon. p. 2. c. 14. in fine. Cautium de pens. episc. n. 5. contra Suar. apud Murgam loc. cit. n. 995. docentem posse Episcopum ad petitionem partium & earum conventionem præcedente approbare concordiam seu transactionem super beneficio litigioso cum onere pensionis spiritualis, id est, quæ datur clerico ut clerico. Unde jam etiam neque iudex pro bono pacis pensionem imponere potest, si priùs de hoc partes inter se convenissent. Garc. loc. cit. n. 348. contra Ugolin. de simon. grat. tab. 1. c. 29. n. 2. uti nec verum est, quòd tradunt Hieron. Paulus in pract. cancell. Sarnens. de annal. q. 2. Redoanus de simon. p. 2. c. 2. n. 14. & c. 3. n. 23. & alii apud Garc. loc. cit. n. 350. in beneficialibus licitè aliquid dari ratione expensarum, ut à lite discedatur, etiam intercedente auctoritate Superioris, si partes priùs de hoc inter se conveniant. Sed ad summum, si iudex, in quem fortè partes compromiserunt, aut ejus ordinationi hac in parte acquiescunt, intellige, citra suam de hoc priùs factam conventionem. Garc. loc. cit. n. 351. & 352. qui etiam n. 349. uti & Murga n. 996. dicit, de hoc intelligendam Rotam, dum deis. 519. p. 1. divers. ait, posse Ordinarium causà litis & cessionis pensionem imponere, ad summum nempe, si id faciat ex officio uti compromissarius, & non ex conventionem partium, juxta quòd docetur ab Abb. in c. cum pridem. de pactu. n. 8. In summa itaque non ab ipsi partibus conventio de pensione reservanda initium habere debet, sed à Superioris auctoritate (intellige ad summum, si ve dum is id potest) Murga loc. cit. n. 992. juxta decis. Rotam Calagurit. pens. 29. Maij 1595.*

2. Respondeo secundò: Sed neque id poterit Ordinarius, etiam si partes priùs super hoc non conveniant. Castrop. p. 3. d. 3. de simon. p. 16. n. 3. Murga loc. cit. dicentes esse magis receptam in praxi & communem, ac citantes pro ea Suar. l. 4. de simon. c. 34. n. 16. Valent. d. 6. g. 16. p. 3. Rodriq. in sum. to. 2. c. 65. n. 6. contra Gonz. gl. 5. §. 5. n. 27. Chok. de permut. p. 3. c. 7. n. 4. Less. de just. l. 2.

c. 34. dub. 38. n. 205. docentes, inæqualitatem fructuum compensandam esse causam justam, ut Ordinarius in permutatione possit imponere pensionem. Zerolam in pr. Ep. p. 2. v. pensio. n. 1. Cig. de pens. q. 6. Paul. Rom. Caccialup. Anchar. Felin. & plures alios citatos à Castrop. Rationem responsionis dat Castrop. loc. cit. quòd Episcopus prohibetur beneficia conferre cum diminutione, conferret autem cum diminutione beneficium (scilicet pinguius) si in hoc statuere posset pensionem. Neque in contrarium facere, ait Castrop. ex Suar. quem citat *c. ad questiones. de rer. permut. ubi Clemens III. approbat commutationem factam unius Ecclesiæ Parochialis, & illius possessionem cum alia Ecclesiâ, & illius possessionibus, compensatâ inæqualitate possessionum per pecuniam, eò quòd possessiones illæ erant merè temporales, & sub dominio temporali Ecclesiarum, adeòque poterat in harum possessionum permutatione inæqualitas compensari refusâ certâ pecuniâ quantitate; quoad permutationem verò Ecclesiæ seu beneficii, & fructus ei annexi ratione tituli (quales fructus sunt etiam decimæ, primitiæ & oblationes) nequit ex consensu Ordinarii inæqualitas horum fructuum compensari, neque de hoc loquitur citatus textus. An verò idipsum si fecerit Ordinarius, committatur simonia, alibi fortè decideret commodius; hic breviter dico, Castropalaam citantem pro se Suar. l. 4. de simon. c. 34. à n. 10. Less. de just. l. 2. c. 25. dub. 17. n. 107. Gl. in c. cum pridem. de pactu. affirmare, esse id injustum & simoniacum; eò quòd translato titulo necessariò & jus ad fructus transferatur, adeòque Episcopus non valens fructus, seu jus illud fructuum à titulo spirituali separare (uti id potest Papa) si pro hoc iure consentiret pretium exigì (quale videtur etiam annus talis pensio) ageret simoniacè. Porro intelligi hæc à dictis AA. etiam partibus priùs desuper non convenientibus persuaderi perseverans etiam in hoc casu eadem ratio ab iis adducta, etsi idipsum illi non expriment, sed simpliciter dicant, non posse ex hoc capite æqualitatis faciendæ constituere pensionem in beneficio. Denique ex his inferre Castrop. loc. cit. n. 4. quòd multò minus possit auctoritate Ordinarii permutari beneficium cum pensione, quæ erecta non sit in titulum beneficii; eò quòd Ordinarius, dum non habet potestatem pensionem imponendi in permutationibus, non habeat etiam facultatem transferendi illam.*

Questio 446. An non saltem Episcopus possit clerico ægrotante & consensiente ei substituere alium, reservatâ ægro pensione pro alimentis, quoad vixerit?

Respondeo Garc. p. 1. c. 5. n. 359. videri sibi, quòd id possit, si ægritudo sit perpetua; eò quòd pensio illa non procedat ex pactioe inter substitutum & ægrotantem, sed ex dispositione juris & Superioris. citat pro hoc Abb. in c. tuanus. de clerico ægrot. & Gamb. l. 5. rubric. de coadjutore. n. 16. & seipsum p. 11. c. 3. n. 260. Idem ex Garcia exscribit Murga loc. cit. n. 999. quamvis Garc. n. 355. & ex eo Murga contra Ferret. conf. 373. n. 7. dicat, talem infirmum resignare non posse in manibus inferioris Papæ cum reservatione pensionis pro suis alimentis.

Questio 447. Qualiter justificanda causa reservata ab Episcopo pensionis, intellige talis, qualem, & in casu, in quo is eam imponere potest?

Respondeo: Non defertur in hac assertioni Ordinarii, siue non sufficere assertionem Episcopi dicentis, causam legitimam intervenisse in reservatione pensionis à se factâ; sed debere de hoc aliunde constare, seu justificanda causa aliunde per extrinsecas probationes. Barbof. *juris Eccles. l. 3. c. 11. n. 56.* ex Gratian. *discept. for. c. 617. n. 8.* Card. de Luc. *de pens. d. 41. n. 2. & d. 40. n. 1.*

Questio 448. An pensionis reservatio facta per Episcopum (in casibus, in quibus, & modo, quo ea per illum constitui potest) egeat confirmatione Papæ?

Respondeo: Facta per eum reservatio pensionis, si tenet, non eget confirmatione Papæ; si verò non tenet, non vult Papa eam approbando & confirmando quodammodo dare occasionem, ut impostorùm Ordinarii perperam faciant iniquas provisiones, & pensionum reservationes. Hinc ex inveterato Curie stylo Papa nunquam concedit confirmationem provisionis aut reservationis pensionis factæ per Ordinarium; sed solum concedit novas provisiones beneficiorum, & novas pensionum reservationes scholaribus pauperibus. Gonz. *gl. 5. §. 5. n. 30. & seq.* ex Rebuff. *in pr. rit. de nova provis. n. 14.* Addit tamen Gonz. *n. 33.* quòd nova illa provisio & reservatio pensionis fit ferè quædam confirmatio facta per Episcopum reservationis, silem in effectu: pro quo citat Put. *decis. 308. n. 2. l. 1.* Sic etiam, inquit Ventrigl. *to. 2. annot. 11. §. 1. n. 8.* in praxi servatur, Episcopum reservare pensionem indifferenter, moderatè tamen; sed pro expeditione & Bullis recurrendum ad Sanctissimum, quæ Bullæ in signatura, & dein pensio præjudicat successori. Advertendum autem est, quòd Ordinarius tantum nominat pensionem, & illum, ad cuius favorem reservatur; & in signatura expediuntur literæ. Non potest tamen ipse Ordinarius Bullas reservationis relaxare, & concedere, & dein petere confirmationem à Papa; hoc enim faciendo Papa non solet confirmare, sed solum contra factum Episcopi seu Ordinarii providere de beneficio, & pensionem reservare.

Questio 449. Quid possit Vicarius Episcopi circa impositionem pensionis?

Respondeo: Non posse illum constituere pensionem, nisi hoc ipsum specialiter fuisset ab Episcopo concessum. Garc. *p. 1. c. 5. n. 317.* citans Sbrozium *tr. de Vicar. Episc. l. 2. q. 77. n. 24.* Berivium *conf. 18. nu. 10. vol. 1.* In quo casu specialis concessio non poterit plus, quàm ipse Episcopus in hoc puncto, ut patet.

Questio 450. Quid possit Legatus Apostolicus circa reservationem pensionis?

Respondeo primò: Legatus de latere idem potest circa constitutionem pensionis ratione sui muneris, seu officii, & legationis suæ, quod potest Episcopus. Garc. *p. 1. c. 5. n. 284.* Azor *p. 2. l. 8. c. 6. q. 2.* Filliuc. *in append. posth. de statu cleric. tr. 42. c. 3. n. 6.* Castrop. *tr. 19. de benef. d. 1. p. 11.* P. Leuren. *Fori Benef. Tom. III.*

§. 2. n. 5. Siquidem idem juris habet talis Legatus in provincia sibi commissa, quod Episcopus in sua Diocesi. AA. ijdem cum Gamb. *de pot. Leg. l. 6. n. 77.* & Abb. *in c. 1. de off. leg.* nec minùs quàm Episcopus dicitur Ordinarius. Unde jam inhærendo sententiæ Loterii & Azoris, imponere poterit ex causa legitima pensiones ipsis beneficiatorum personis, non autem beneficiis, nisi fortè à Papa ad hoc acceperit facultatem specialem. Azor *loc. cit.* Poterit etiam citra talem specialem facultatem eas imponere beneficiis eo modo ac ordine, ex iisdem causis sicut Episcopus alius in sententiâ aliorum, adscribentium eam potestatem Episcopis. Id ipsum verò non poterit, nisi in iis beneficiis, quæ ad illius spectant collationem, seu quæ ipse conferre potest (intellige etiam concurrenter ad Episcopum) qualia sunt omnia illius provincie beneficia Papæ non reservata, ut Castrop. *loc. cit.* Secus est in iis, quæ ad illius collationem non spectant. Garc. *loc. cit. n. 285.* Azor *loc. cit.* Ventrigl. *to. 2. annot. 11. §. 1. n. 5.* nam reservata Papæ, sicut conferre nequit, ita nec eis imponere pensionem. AA. ijdem citatis Gig. *de pens. q. 6. n. 19.* Zecho *de benef. & pens. c. 11. n. 5.* Idque etiam, etsi aliàs specialem à Papa facultatem haberet recipiendi resignationes, & conferendi beneficia cum reservatione pensionum, ut expressè Azor *loc. cit.* Porro quod hic dicitur de Legato à latere, idem tenendum de Legato seu Nuncio misso cum potestate Legati à latere. Filliuc. *loc. cit.* citans Gig. *q. 8. n. 18.* Cuchum *in institut. parvus l. 2. tit. 8. §. ante omnia.*

2. Respondeo secundò: Legati alii missi vel etiam nati, quemadmodum ex vi legationis suæ (dico: vi legationis suæ, nam quatenus Archiepiscopi vel Episcopi sunt, poterunt id in suis Archiepiscopibus vel Diocesisibus sicut alii Episcopi) ita nec citra specialem commissionem imponere possunt pensiones. Garc. *loc. cit. n. 287.* Azor. *l. c. q. 4.* Castrop. *l. c. n. 5.* Quin nec ut Azor *cit. q. 4.* inhærendo suis principiis, imponere eas poterunt beneficiatorum personis, dum beneficia conferre non possunt. Quòd si autem potestatem hanc conferendi beneficia, quam de se non habent, haberent specialiter à Papa, an possent eo ipso imponere pensiones, qualiter Episcopi eas imponere possunt? Responderet Azor, *l. c. q. 3.* non posse eos adhuc imponere pensiones, sicut id possunt Episcopi, quia hi potestate ordinaria conferunt beneficia, dicti autem Legati in eo casu non nisi potestate delegata ea conferant. Quam eandem causam, cur in dicto casu nequeant Legati imponere pensionem, assignat Gig. *de pens. q. 6. n. 1.* apud Garc. *l. c. n. 291.* quos proinde perperam pro se citat Castrop. ut mox patebit ex ejus doctrina. Distinguit ipse Garc. *l. c. n. 292.* & affirmat, id eos posse, si dicta potestas conferendi fuit eis concessa simul cum ipsa legatione: secus si ea potestas sit eis concessa separatim à commissione legationis; eò quòd in priore casu ea potestas censetur ordinaria, ac proinde ut ordinaria regulanda & extendenda. In secundo verò casu sit delegata, ac proinde restringenda, quemadmodum de Vicario Episcopi docuerat Garcias *p. 5. c. 8. n. 41.* & de Legato tradit Gamb. *de off. leg. l. 9. n. 33. & 37.* quòd licet Legatus non sit Ordinarius, sed delegatus in iis, quæ ei competunt ex speciali facultate seu commissione, quando seorsim committuntur, dum tamen in literis suæ legationis simul exprimuntur omnes facultates, & sub una concessione emanantes simul stant & cadunt, & sic

& sic in omnibus censetur Ordinarius. Castropalao tamen *loc. cit. n. 5.* rejecta hac distinctione, tradit absolute, quod, quocumque demum modo hæc potestas conferendi concessa Legato, sive simul cum commissione legationis, sive separatim ab ea, non extendat se ad impositionem pensionis; eod quod pensionum impositio sub collatione beneficiorum non comprehendatur; unde nec Episcopus seu Ordinarius ex potestate conferendi imponere potest pensionem; sed quia à jure est id specialiter ei concessum ex causa pacis & concordia *ex c. de cetero. de transactionibus.*

Questio 451. Quid circa statuendam pensionem possint inferiores collatores, vel etiam non collatores, puta, compromissarii, iudices, &c.

1. **R**espondeo primò: Collatores alii Ordinario seu Episcopo inferiores nullatenus statuere possunt pensionem, seu conferre sub reservatione pensionis. Tond. *qq. benef. p. 3. c. 123. n. 9.* siquidem collator ordinarius (comprehendendo etiam hoc nomine collatores Episcopo, & habentibus jurisdictionem quasi Episcopalem inferiores) beneficium sine diminutione conferre tenetur. *c. unica. ut benef. sine diminut. conferantur.* Intelligendo id ipsum etiam de pensione statuta in persona beneficiarii, & non in ipso beneficio, etsi tunc propriè non fiat diminutio beneficii seu fructuum beneficii; quòd autem id possint Episcopi, id specialiter est dictum *q. preced.* in jure illis concessum, adeò que non extendendum ad alios simplices collatores. Porò similes reservationes pensionum à talibus factas non reddere collationem ipsam nullam, eò quòd reservatio pensionis sit quid separatum à collatione, & utile per inutile non vitietur, tradit Tond. *loc. cit. n. 11.* sic decisum inquitens à Rota.

2. Respondeo ad secundum: Sed neque compromissarii, in quos fortè partes compromiserunt, constituere pensionem possunt, etià in persona beneficiarii, & licet partes prius non convenierint de tali aliqua pensione aut aliquo loco illius dando. *Garc. p. 1. c. 5. n. 243.* & ex eo Murga *de benef. q. 3. n. 992.* ubi: quòd conventio de pensione reservanda ne quidem à compromissariis initium habere debeat, sed à Superioris auctoritate, pro quo recitant decisi. *Rotæ in Calagurit. pens. 29. Maij 1595.* in qua (dum partes compromiserant in quosdam arbitros, qui paulò post de licentia Ordinarii, & sub beneplacito Apostolicæ Sedis pronunciarent, adjudicando uni parti portionem, super qua litigabatur, ità ut is quolibet anno solvere teneatur certam tritici mensuram loco pensionis annuæ) resolutum fuit à Rota, impositionem pensionis non fuisse validè reservatam; quia non fuit constituta ab Episcopo, nec de ejus consensu ex rationabili causa; & cum arbitri reservassent sub conditione beneplaciti Apostolici, adhuc non fuisse validam ante adimpletam hanc conditionem; cum conditio non purificata nihil ponat in re, &c. facere etiam pro hac responsione *c. 2. de arbitris.* ait *ibid.* Garcias.

3. Respondeo ad tertium: Neque Superiorem seu iudicem alium inferiorem Episcopo (nisi fortè is ex commissione papali ad hoc haberet specialem facultatem) posse pro bono pacis pensionem imponere, si partes inter se de hoc convenissent, seu approbare conventionem partium de super factam,

etiamsi beneficium penes eum remaneret, seu ei adjudicaretur, qui habet jus in eo. *Garc. loc. cit. n. 348.* & ex eo Murga *loc. cit. n. 995.* juxta dicta *q. preced.* contra Nav. *de simon. conf. 46.* apud *Garc. n. 352.* docentem, posse iudicem talem conventionem approbare, Et certè, si id nequidem Episcopo licet juxta dicta *ibid.* multò minùs iudici inferiori. Secus videtur, si iudex seu Superior, in quem fortè partes liberè compromiserunt, ex officio, sine precedente conventionem simile aliquid provideret seu statueret, scilicet, ut daretur aliquid ratione expensarum, ut à lite recedatur, & pro concordia. *Garc. loc. cit. n. 352. juncto n. 350.* Idem tenere videtur Murga *l. c. n. 998.* ubi ait, posse fieri compositionem in beneficiis dato vel accepto aliquo auctoritate Superioris; secus verò esse, si fiat compositio auctoritate puri arbitri.

Questio 452. Quid possint monasteria vel collegia circa imponendas pensiones beneficiis sibi incorporatis?

Respondeo: Posse monasterium in Parochia sibi incorporata facere investiri Vicarium reservatà sibi pensione annuà secundum redditum facultatem, tradit Laym. *in c. cum clericis. de pactis. n. 3.* Quin & posse eandem pensionem augeri auctis redditibus parochialibus (intelligi notabiliter & constanter, & nisi ea auctio proveniat ex industria Vicarii) tradit *ibid.* ex Abb. *in cit. c. cum clericis.* Sed, ut vides, non est hac propriè impositio pensionis, de qua hæc, uti constat ex dictis à Lotterio supra, & dictis aliàs de Vicariis.

Questio 453. Quid possit Superior regularis circa impositionem pensionis respectu beneficiorum suæ religionis?

Respondeo: Posse Prælatum regularem super beneficio manuali alicui religioso obedientiaro suo reservare pensionem aliquam temporariam & manualem, seu amovibilem & tollibilem. *Lott. l. 1. q. 35. n. 41. & 42.* Barbof. *juris Eccl. l. 3. c. 11. n. 61.* dicens: posse quemlibet regularium Superiorem in beneficiis religionis suæ manualibus ex eisdem causis, ex quibus potest Episcopus imponere pensionem, quæ quòad proprietatem non transeat in religiosum, citatque uterque Abb. *in c. nisi essent. de prob. n. 12.* Verùm, inquit *Lott. n. 43.* eas temporarias pensiones tam esse extraneas à natura pensionum propriè talium, ut in nulla sint consideratione respectu regulæ de valore. Sic in specie Magnus Magister Ordinis S. Joannis Hierosolymitani in Commendis suæ religionis spectantibus ad illum, ad favorem religiosorum seu equitum cujusdam ordinis reservare potest pensiones. *Barbof. loc. cit. Card. de Luca, de pens. d. 42. n. 4.* de quo plura infra, ubi de regularibus, an capaces sint pensionum.

Questio 454. An, & qualiter reservari vel exigi possit pensio ex conventionione privata sine auctoritate Apostolica?

1. **R**espondeo primò in genere: Pensio privata auctoritate constitui nequit. *Card. de Luca, de pens. d. 30. n. 11.* atque ita consensus partis sine auctoritate Papæ nihil præstat *Lott. l. 1. q. 35. n. 66.* Et constituta pensio solà auctoritate privata inter resignantem & resignatarium redolet simoniam, *Card.*

Card. de Luc. loc. cit. Lott. l. 3. q. 19. n. 52. ubi: *impossibile est, consentientem pensioni aliter posse evadere incursum simonia, quam si accedat auctoritas Papæ, juxta decis. Rotæ in una Montis Falsici 31. Martij 1631.* sed de his satis constat ex antecedentibus. Qualiter nihilominus cedi possit sine auctoritate Papæ commoditas pensionis, dicitur infra, ubi de translatione pensionis. Vide tantisper Corrad. in *pr. benef. l. 5. c. 6. n. 69.*

2. Respondeo secundò: Potest de cetero beneficiatus auctoritate propria in suo beneficio constituere pensionem in hoc sensu valde improprio, obligando se per conservum gratuitum vel onerosum ad certam portionem fructuum sui beneficii cuiquam persolvendam, servandis tamen iis, quæ requiruntur in alienatione, & longa locatione rerum Ecclesiasticarum, tradit Filiuc. in *append. posth. de stat. cleric. tr. 42. c. 2. n. 10.* cum communi. Sed ait, talem decisionem fructuum & jus, quod per hoc quis consequitur ad certam portionem fructuum non esse pensionem, de qua hic; quia non est directa super fructibus, sed super beneficiario fructus possidente, haberéque potius rationem contractus civilis.

Quæstio 455. An, & qualem causam requirat impositio pensionis facta ab inferiore Papæ?

1. Respondeo ad primum: Impositio pensionis facta per inferiorem absque causa est omnino nulla. Garc. p. 1. c. 5. n. 322. citans Sarn. Coraf. & c. cum communi. Et sic pensio reservata ex falsa causa est nulla. Paris. l. 6. q. 2. n. 77. Sed & cum motu proprio pensio assignatur à Papa ex causa aliqua, quæ non esset vera v. g. ob merita vel paupertatem, adhuc non valebit gratia, seu motus hic proprius non faciet gratiam valere, non obstante subreptione. Garc. loc. cit. nu. 502. *juncto n. 499.* contra Salust. Tiber. in *pr. Auditor. Camer. l. 3. c. 3. n. 22.* Nam et si clausula motus proprii tollat subreptionem c. si motu proprio. de *prab. in 6.* Garc. cit. n. 502. citato Coraf. de *benef. p. 1. c. 4. n. 8.* & c. si tamen exprimat falsa causa seu qualitas de facto alieno, nihil prodest dicta clausula, si talis est falsitas, ut ea stante, non, vel saltem difficiliter concederetur gratia; quia gratia concessa motu proprio non debet operari ultra mentem & intentionem concedentis, & intelligitur, veris existentibus expressis, sine quibus aliàs gratiam non concessisset, aut saltem difficiliter. Atque ita falsitas causæ perpetuò annullat gratiam, quamvis motu proprio concessam. Garc. nu. 503. citans Sanch. de *matrim. l. 2. d. 21. n. 47.* & plurimos alios. Unde etiam, licet steter prædictæ narrativæ factæ motu proprio, potest tamen probari contrarium. Garc. loc. cit. juxta Put. *decis. 101. l. 3. in fine.* Limitat tamen hæc Garc. n. 504. nisi narrentur v. g. in motu proprio merita in genere. Item n. 505. nisi fortè illa subreptio non esset valde notabilis, ut dicitur aliàs de falso valore expresso in genere motu proprio, dum non esset error notabilis quantitatis. Debétque de causa constare, aliàs adhuc pensio est nulla. Garc. l. c. n. 325. Et nisi de causa constet, præsumitur dicta impositio pensionis facta in fraudem. Garc. loc. cit. n. 324. Neque, ut dictum supra, sufficit assertio Episcopi asserentis intervenisse causam, sicut non creditur patri donanti filio, qui testatur, præcessisse merita juxta Gl. & DD. in *l. si donatore. c. de donat. Garc. n. 326. & 327.*

P. Lenren. Fori Benef. Tom. III.

Qualiter verò causa narrata in gratia pensionis debeat verificari per pensionarium, dicitur infra, ubi de obligationibus pensionarii. Vide de hoc tantisper Garc. p. 1. c. 5. à n. 442. per plures num. seq.

2. Respondeo ad secundum: Requiritur causa commensurata pensioni, seu pensio commensurata esse debet causæ, ita ut eam non excedat. Garc. loc. cit. n. 328. citans Gig. q. 6. n. 2. Rebuff. de *pacif. poss. n. 125. aliàs 109.* Non esset tamen talis pensio excedens causam in totum nulla, sed reducenda ad debitam quantitatem, ut dicitur de donatione remuneratoriâ excedente merita; juxta Garc. n. 239. Verùm de hoc inferius.

De consensu reservationi pensionis præstando à beneficiato.

Quæstio 456. An, & qualiter Papa reservare possit ac soleat pensionem sine consensu titularis seu beneficiati?

1. Respondeo primò: Papa reservare potest pensionem sine consensu ullo beneficiati. Garc. p. 1. c. 5. n. 275. citans plures. Paris. l. 6. q. 2. n. 131. Chok. ad *reg. 43. de consensu. n. 47.* dicens, esse communiter receptam. Card. de Luc. de *pens. d. 10. n. 13.* dicens, esse extra controversiam potestatem Papæ reservandi pensionem etiam pleno beneficio, nullo desiderato consensu titularis; ed quòd, si potest tollere eidem titulari beneficium tanquam supremus Dominus & arbiter, multò magis potest hoc onus & servitutem imponere. Et dum quaeritur de reservatione pensionis facta sine consensu titularis, quæstio non cadit super potestate Papæ, sed super voluntate ejusdem. Lott. l. 1. q. 35. n. 72.

2. Respondeo secundò: Regulariter tamen pensionem non reservat sine consensu titularis, & hic consensus requiritur. Garc. loc. cit. n. 278. Ventrigl. to. 2. *annot. II. §. 1. 8.* Lott. l. c. n. 65. Card. de Luc. loc. cit. Castrop. de *benef. d. 1. p. 11. §. 5. n. 1.* dicens, requiri consensum titularis usque ad eò, ut si de eo non constet, invalida sit pensio; ed quòd non præsumatur Pontifex velle pensionem imponere aliter, quàm ipse præscripsit imponendam; præscripsit autem, ut nulla pensio imponatur, nisi de consensu illius beneficiarii, qui pensionem solvere debet, adeòque absque hujusmodi consensu vel illius expressa derogatione impositio pensionis sit nulla.

3. Respondeo tertio: Hoc ipsum intelligendum de consensu titularis principali & causali, ita per beneficiaristas appellato, quòd per modum causæ tam in supplicatione, quàm in literis narratur, utpote causa productiva gratiæ, quæ sine illo concessa non fuisset, sive in quo radicatur gratia. Ventrigl. Card. de Luca *loc. cit. Lott. l. c. n. 69.* & c. ut ait Card. de Luca, perficiens gratiam pensionis reservatæ aliàs imperfectam ex deficiente intentione Papæ, quæ à stylo regulatur. Est et causæ formalis, seu de forma pensionis, ut Lott. loc. cit. n. 65. *juncto n. 46. q. 36.* Et absque hoc consensu titularis non solet unquam Papa constituere pensionem, (nisi, ut addit Card. de Luc. id expressè dicat) sive non derogat unquam huic consensui. Ventrigl. loc. cit. Lott. cit. q. 35. n. 72. sed est id, in quod reservatarus pensionem defigit oculos, unde & omnis consideratio odii abstergitur, & judicatur constitutio pensionis impositio favorabilis. Lott. l. 1.